

Projekt SPARKS, Tuscania, Taliansko, 3. – 8. 4. 2014

Babyfit: Anka Sedlačková, Angelika Kováčová, Alexandra Streitová, Marta Ollé

Po príchode vo štvrtok večer sme sa stretli so všetkými zúčastnenými partnermi, aby sme sa oboznámili s programom mobility a rozdelili do skupín na druhý deň.

Piatok, 4.4.2014

Návšteva v Neurologickom centre vo Viterbe

Na úvod sme sa stretli s riaditeľom centra, ktoré je štátnym zdravotníckym zariadením a tiež má rozvinutú sieť spolupracujúcich inštitúcií, ktoré poskytujú rôzne typy terapií a aktivít pre deti s rôznymi typmi diagnóz. Rozdelili sme sa do skupín, ktoré navštívili viaceré typy terapeutických stretnutí.

Ja som bola v skupine, ktorá navštívila skupinu detí s autizmom. Deti navštevujú skupinu 2 krát do týždňa, pre každé dieťa je jeden terapeut. Aktivity sú presne štrukturované, na úvod pozdravenie a kontrola, kto je prítomný. Komunikácia prebiehala prostredníctvom obrázkov na kartičkách. My, pozorovatelia, sme sedeli na strane, niektoré deti na nás reagovali viac, iné menej. Trochu mi chýbalo, že sme neboli jasnejšie predstavení a začlenení do diania v skupine, pretože samozrejme pre deti sme predstavovali nový aspekt v ich obvyklom režime. Potom nasledovala desiata, a následne práca detí na počítači – každé dieťa plnilo úlohu v súvislosti so svojimi potrebami a schopnosťami (napr. spoznávanie častí tela, priradovanie dvojíc obrázkov, porovnávanie). Rozmýšľala som o vhodnosti ponúkaných aktivít na počítači – mnohé boli vzhľadom na jednoduchý princíp vo forme obrázkov pre najmenšie deti, ale v tomto prípade boli ponúkané deťom vo veku okolo 12 rokov. Na mnohých deťoch som videla pri potrebe sústrediť sa narastajúci nepokoj, ktorý sa prejavoval zmenou tonusu tela. Uvažovala som, akú zmenu by prinieslo väčšie využitie pohybu, ktorý je pre nás jedným z hlavných nástrojov pri práci.

Z pozorovania som si odniesla nasledujúce otázky: Keď terapeutka strieda komunikáciu s deťmi a s nami, bolo deťom jasné, kedy sa obracia k nim? U detí s takýmto druhom špeciálnych potrieb - je absencia odozvy na našu otázku záležitosť neschopnosti porozumieť alebo neschopnosti svoju odozvu vyjadriť? Ako sa mení pozornosť terapeuta, keď trávi s deťmi celý deň – ako sa dá odlíšiť a štrukturalizovať čas, kedy je pozornosť presne zameraná a kedy si môže oddýchnuť bez toho, aby zo skupiny odišiel?

Následne sme sa autobusom presunuli do inej budovy, kde deti obedovali a trávili popoludňajší čas. To ma prekvapilo, pretože pre deti s autizmom je akákoľvek zmena vždy náročným procesom a zdalo sa mi, že len v rámci tohto jedného dňa boli vystavované veľkému počtu rôznych prostredí a podnetov.

Po odchode zo skupiny sme sa opäť stretli s ostatnými účastníkmi mobility a podelili sme sa so svojimi skúsenosťami z pozorovaní terapeutických aktivít.

Sobota, 5.4.2014

Workshop pod vedením Glorie Desideri

Účastníci workshopu boli tvorení jednak členmi partnerských organizácií projektu SPARKS a tiež profesionálmi pracujúcimi v oblasti starostlivosti o ľudí so špeciálnymi potrebami. Prišli aj mnohí terapeuti z Neurologického centra vo Viterbe, ktoré sme navštívili predchádzajúci deň. Toto bola veľmi dobrá príležitosť sa viac zoznámiť a porozprávať sa o špecifikách našej práce.

V rámci workshopu sa objavili mnohé zaujímavé témy:

- predný a zadný priestor: žltkový a amniotický vak
- uvedomenie si vlastného priestoru a orientácie v rámci tela – predpoklad pre vstúpenie do vzťahu s inými
- vnímanie gravitácie – pri úplnom uvoľnení (kolapse) v smere gravitácie je ťažké rozlíšiť vlastné telo a podložku
- v prístupe BMC hľadáme súvislosti medzi protikladmi – v odpovedi Nie je aj potenciál pre Áno
- aký je vzťah a spojenie tela s objektom, od ktorého odchádzame, ako pozorovať vzťah, spojenie – bonding
- ak nenadviažem vzťah, neobjaví sa zvedavosť
- skúsenostná anatómia – ako dotyk partnera podporí precítenie jednotlivých častí vlastného tela, systémov a pod.

Nedeľa, 6.4.2014

Stretnutie partnerských organizácií projektu

Pripravili sme si plán práce na celý deň. Rozdelili sme sa do menších skupín, členovia jednotlivých partnerských organizácií sa premiešali.

Témy diskusií boli: práca so skúsenosťami z predchádzajúcich dvoch dní, ako nás inšpirujú skúsenosti v rôznych krajinách – ako ich adaptovať na naše podmienky (medzinárodná výmena a jej dosah na lokálnu situáciu), ako charakterizovať, promovat' a ponúkat' našu prácu.

Diskusia v malej skupine, kde som sa zúčastnila:

- workshop – ocenili sme prítomnosť lokálnych profesionálov a ich dôveru v prístup BMC, aj keď ho predtým väčšinou nepoznali
- ako preniesť otvorenosť prístupu BMC do práce, kde je dôležitý protokol a štruktúra, napr. v medicínskych zariadeniach
- prienik osobného a profesionálneho prístupu – v BMC je osobnosť facilitátora veľmi dôležitá, rovnako dôležitá ako profesionalita je aj jeho individuálne porozumenie a ľudskosť. Naopak v mnohých terapeutických prístupoch, napr. v klinickej psychológii je profesionálny prístup striktne oddelený a čokoľvek osobné je neprípustné.
- Mnohé terapeutické prístupy sú založené na dôkazoch a štatistikách – dalo by sa to aplikovať na BMC? Je to ťažké, pretože tento prístup je založený na veľkej individuálnosti prístupu ku každému klientovi a pozorovaní jeho celej osobnosti a celkových schopností, takže je ťažké porovnávať a určovať nejaké spoločné ukazovatele.

Popoludní sme pozerali video z práce Glorii Desideri a jej spolupracovníkov v Neurologickom centre vo Viterbe v roku 2001. V mysli mi zostal krásny citát: „Venované tým, ktorí sa nechcú stať normálnymi, ale sami sebou“.

V následnej diskusií vo veľkej skupine sme sa zaoberali týmito témami:

- dôvera vo vlastné uznanie – „ak zasadiš semienko, nevyrastie okamžite“
- veľká téma pre rodičov s deťmi so špeciálnymi potrebami – čo bude s deťmi po ich odchode
- BMC žije v nás v tom, ako ho zdieľame s ostatnými ľuďmi, nie je to niečo, čo urobíme raz a uzamkeme
- Nebojíme sa vnoriť do sveta dieťaťa
- O deťoch so špeciálnymi potrebami – mali by sme ich zmeniť, aby zapadli do „nášho“ sveta, alebo im ponúknuť priestor, kde môžu byť takí akí sú?
- Naše špecifikum je, že naše pozorovania zdieľame s rodičmi – je dôležité, aby boli schopní pozorovať svoje dieťa a vidieť, čo dokáže, pracujeme cez posilnenie schopností dieťaťa a nie cez zdôrazňovanie jeho obmedzení, akceptáciu rozmanitosti – práve to povzbudí kreativitu a voľnosť
- Ako premostiť svet somatických disciplín a zdravotníctva? V našej práci je dôležitá aj zábava, čo ale neznamená, že nepracujeme dost' „seriózne“. Toto nás priviedlo k otázke inenzity a serióznosti práce detí so špeciálnymi potrebami – kde je miera intenzity terapie? Platí tu, že čím viac tým lepšie – čo je častá otázka v rodinách, s ktorými pracujeme? BMC je viac zamerané na proces a nie len na výsledok (process oriented versus goal oriented).
- Deti potrebujú hranice, aby ich chránili a zároveň prekonávali – od stability k mobilite.

Pondelok 7.4.2014

Stretnutie partnerských organizácií

Stretnutie sme začali prácou s pohybom, čo vytvorilo veľmi dobrý základ pre neskoršiu diskusiu.

Opäť sme sa vrátili do malých skupín, kde sme zhrnuli naše rozhovory z nedele.

Potom bol témou vývoj projektu v jednotlivých partnerských krajinách. Rozdelili sme sa podľa organizácií a pripravovali sme si prezentáciu. My sme zvolili kombináciu pohybu s verbálnym pomenovaním.

Improvizovali sme v parku a pri tom sme vyslovovali slová, ktoré súviseli s projektom a jeho rozvojom na lokálnej úrovni. Postupne sa nám vyvinulo určité radenie tém a ich dôležitosti, na základe ktorého sme pripravili prezentáciu.

Taliansko:

- učíme sa pracovať spolu – je to ťažké, pretože nie sme lokalizovaní v jednom meste
- pracujeme na štruktúre stretnutí, komunikácii medzi nimi, nadväzujeme kontakty s ďalšími odborníkmi
- ako dokumentujeme to, čo robíme?

Francúzsko:

- postupne mapujeme BMC terapeutov pôsobiacich vo Francúzsku – snahou je vytvoriť platformu znalostí a skúseností, výmena skúseností vytvára základ pre vznik nových myšlienok a nápadov

- pozorujeme veľkú rôznorodosť v oblasti špeciálnych potrieb
- skúmame jazyk a formuláciu BMC princípov a možnosť aplikácie BMC tréningu v iných oblastiach

Maďarsko:

- ako nás ovplyvňujú návštevy iných krajín, prostredí a partnerov – veľká inšpirácia pre našu prácu, sme si viac vedomí toho, čo robíme
- chceme ponúkať viac skúseností zameraných na telo (body based experience) – zahŕňajúcich aj telesné systémy
- projekt SPARKS prezentovali v rámci Inštitútu, kde pracujú – výsledkom je, že model, v ktorom pracujú 3 terapeuti s 3 deťmi naraz v priestore, teraz budú ponúkať ako oficiálnu možnosť terapie

Veľká Británia:

- z našich skúseností vyplýva, že často prostredie starostlivosti a vzdelávania postráda kreativitu – to je príležitosť pre podporu od nás
- medzinárodná platforma môže slúžiť na zbieranie dôkazov o dosahu nášho prístupu
- zaoberáme sa otázkou, ako dokážeme nadviazať spojenie s inými terapiami tak, aby nás to podporilo
- Lisa robila výskumný projekt pre Národnú zdravotnícku službu o použití tanca pre deti s neuropsychologickými postihnutiami

Slovensko:

- jednou z hlavných motivácií k účasti na projekte bolo posilnenie profesionálnych kompetencií – všetci členovia lokálneho tímu toto veľmi oceňujú už po prvej fáze projektu, účasť na aktivitách je pre nich veľmi dôležitá ako inšpirácia a skúsenosť ako aplikovať BMC v priamej práci s deťmi so špeciálnymi potrebami, pri kontakte s ich rodičmi a ďalšími odborníkmi
- pokračujeme v stretnutiach s rodinami, ktoré nám prvý krát pomohli viesť Thomas Greil a Gloria Desideri v septembri 2013 – rodičia vyjadrujú vďačnosť za vytvorenie priestoru aj pre ich záujem, otázky a skúmanie vlastného tela, čo im výrazne pomáha pochopiť a podporiť ich dieťa
- v oblasti spolupráce s profesionálmi – po tvorivom stretnutí v januári 2014 sa tri účastníčky z radov profesionálov v oblasti starostlivosti o deti so špeciálnymi potrebami prihlásilo na naše vzdelávanie BabySoma, Základný modul. Považujeme to za unikátnu príležitosť na hlbší kontakt a zdieľanie profesionálnych skúseností a preskúmanie možných prienikov a spolupráce v rôznych typov terapií.

Po zhrnutí a uzatvorení spoločnej diskusie sme sa ešte v užšom kruhu venovali niektorým organizačným otázkam: príprava mobility v Budapešti v januári 2015 a v Manchestri v apríli 2015, aké by boli možnosti pokračovať v úzkej spolupráci aj po ukončení projektu, otázka jazyka – použitie formulácie „špeciálne potreby“ nie je adekvátne vo všetkých krajinách, webstránka, Dropbox.

Utorok, 8.4.2014

Neurologické centrum vo Viterbe

Stretli sme sa s riaditeľom centra, pánom Dr. Marcellim, kde mu Gloria Desideri predstavila možnosť spolupráce prostredníctvom ponuky skúsenostného tréningu pre ich zamestnancov – skúsenosť s prácou ich vlastného tela môže posilniť ich znalosti a spôsob práce s klientami. Pán riaditeľ sa veľmi zaujímal o naše skúsenosti z účasti na terapeutických stretnutiach v piatoch, pýtal sa na návrhy a pozorovania z našej strany. Hovorili sme aj zaujímavom prepojení verejného a súkromného sektoru v rámci tejto inštitúcie, čo v tomto prípade funguje veľmi dobre a prináša mnohé príležitosti, ktoré by bez súkromnej podpory neboli možné. Síce finančná situácia stále nie je ideálna, ale z rozprávania riaditeľa bolo zrejmé, že si stále zachováva kapacitu na vízie a plány, ktoré chce rozvíjať.